

Πατήστε πάνω μας, δὲ μᾶς νοιάζει, μὰ στηλώστε τὴν Ἰδέα.... Θὰ εἶς προσκυνήσουμε.

*

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ τῶ διδαχτικῶ βιβλίων ἔφερε ὄλονε αὐτὸ τὸ ἄτομο. Ὁ Μιστριώτης βλέποντας πὼς δὲν ἐγκρίνονται τὰ βιβλία τῶ φίλου του, βγήκε καὶ φώναξε πὼς ἡ Ἐπιτροπὴ εἶναι ὄργανο τῶ δημοτικιστῶν, καὶ πὼς θὰ καταστρέψει τὴν «ἐνότητα τῆς φυλῆς».

Ὅταν τσεπώνουμε ἡ φυλὴ πάει καλά, ἀλλοίως ὄλα κιντουνεὺν καὶ προδίνονται.

Νά λογικὴ πού, μὰ τὴν ἀλήθεια, ἀξίζει ἓνα ἀντριάντα στὸ Μιστριώτη.

*

Ο ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ. Ἡ λόξα του, ἡ μανία του, ἡ τσέπη του, τὸ ἀτομικὸ του συμφέρο, ἡ χαζομάρα του, τὸ τρικλισμένο περπάτημά του, τὸ ψηλὸ καπέλλο του, ἡ κακομουτσουνιά του, τὸ ραχάτι του, τὸ κομπολόι του, ἡ μουδιασμένη καὶ τρεμουλιαστὴ λαλιά του, ἡ βρυκωνισιά του, —ἀντιπροσωπεύουν θαμαστὰ τὴν κατάστασι τῶ σημερινῶ Κράτους.

Πρέπει νὰ σβυστεῖ ἀπ' ὄλουθι τὸ «Βασίλειο τῆς Ἑλλάδος», καὶ νὰ γραφεῖ «Βασίλειο τοῦ Μιστριώτη». Τότε θὰ εἶμαστε μέσα στὴν ἀλήθεια.

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΔΙΗΓΗΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΡΩΣΤΟΥΣ

Δημοτικὸ Νοσοκομεῖο «Ἡ Ἑλπίς». «Αἰθουσα Ἀσκληπιῶς». Κλινικὴ τοῦ καθηγητῆ κ. Γεράσιμου Φωκᾶ.

Ἄριθ. 17.

Κώστας Μιτυληναῖος, 14 χρονῶν, μαθητῆς, ἀπὸ τῆ Νάξου ἔχει χταπόδι τῆς μύτης.

«Τώρα εἶναι ἓνας χρόνος ἀπὸ τότες πού μου φάνηκε. Πρὶν φανῆ εἶχα αἱμορραγίες ἀπὸ τὴ μύτη μου ὕστερα λίγο-λίγο, κατέβαινε ἓνα σπιράκι μικρὸ μικρό· κι ὅσο πήγαινε μεγάλωνε· πήγα λοιπὸν σ' ἓνα γιατρὸ στὴ Νάξου καὶ μοῦκοβ' ἀπόνα κομματάκι· μοῦκοβ' ἓνα κομματάκι, ἀλλὰ δὲ μπορούσε νὰ τὸ ξεριζώσῃ, νὰ τὸ βγάλῃ ὕστερα ἤρθα στὴν Ἀθήνα καὶ μοῦκαμαν ἐγγείριση· τᾶνοιξαν, τὸ καθάρισαν, ἀλλὰ δὲν τῶγαλαν ὄλο· ἔμειν' ἓνα κομματάκι καὶ ξαναγίνηκε· καὶ μοῦχε πει ὁ κύριος καθηγητῆς, ὅτ' εἶναι πολλῶν εἰδῶν πολυπόδες· αὐτὸς εἶναι, λέει,

κακοῦθης πολυπόδας· ἔπειτα πάλι πήγα, μοῦ ξανακάμαν δευτέρη ἐγγείριση, ἓνας ἄλλος καθηγητῆς, γιατί ἔλειπε ὁ κ. Φωκᾶς· κι ὅταν ἤρθ' ὁ κύριος Φωκᾶς, μοῦ εἶπε νὰ ἔρθω πάλι ὕστερ' ἀπὸ πέντε ἐξήμηνες νὰ μοῦ ξανακάμῃ· ὕστερα ἤρθα καὶ μοῦ κάμαν τρίτη ἐγγείριση καὶ μοῦ σκίσαν ἀπὸ ἔτσι ὄλο τὸ μάγουλό μου καὶ μέσα τὸν οὐρανίσκο· στὶς ἄλλες ἐγγείρισεις δὲ μοῦχαν σκίσει τίποτε, ἀλλὰ τούτη δῶ τὴν τελευταία μοῦσκισαν τὸ μάγουλό μου κι ἀπὸ μέσα τὸν οὐρανίσκο· μοῦ τὸ βγάλαν λοιπὸν καὶ τότες· μοῦ τὸ βγάλαν, ἀλλὰ πάλ' ἀπόμεινε ἡ ρίζα καὶ ξαναφύτρωσε· καὶ γίνηγε ἔτσι πού τὸ βλέπεις ἐξήμηνες εἶναι ἀπὸ τότες καὶ νά, πὼς γίνηκε· τώρα λοιπὸν μὲ πειράζει στὴν ὀμιλία· μοῦ πητακῶνει τὸν οὐρανίσκο καὶ δὲ μπορῶ νὰ μιλήσω καλά· ἔπειτα δὲν ἀναπνέω καθόλου ἀπὸ τὴ μύτη· καὶ τὴ νύχτα ρουχαλίζω, καὶ δὲ μπορῶ νὰ κοιμηθῶ, γιατί δὲ μπορῶ νὰ πάρω ἀνάσα ἀπὸ τὴ μύτη καὶ πνίγομαι, κοντεῦω νὰ σκάσω».

Ὁ ἄρρωστος αὐτὸς περιγράφει πιστὰ τὴν ἱστορία ἐνὸς ρινοφαρυγγαίου πολυπόδα μ' ὄλες τίς προσπάθειες πού ἔγιναν γιὰ νὰ βγαλθῇ καὶ μ' ὄλες τίς ἐνόχλησεις πού τοῦ φέρνει τώρα. Σ' ὄλες τίς προηγούμενες ἐπαναλημμένες ἀπόπειρες πού ἔγιναν γιὰ νὰ βγαλθῇ ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς δρόμους, μόνο κομματὰ κατορθωθήκανε νὰ βγοῦν καὶ γιὰ τοῦτο ὁ πολυπόδας ἐξακολουθοῦσε ν' ἀξάινῃ· λοιπὸν στὶς 27 τοῦ Ὀκτώβρη τοῦ 1907 ἀναγκαστήκαμε, γιὰ νὰ βγῇ ὀλότελα, νὰ κάνουμε πρόσκαιρη διέχπριση καὶ, μετὰ τὸ ἀφαίρεμα τοῦ πολυπόδα, νὰ ξαναβάλουμε τὸ σαγόνι στὴν πρωτυτερινὴ θέσι του καὶ νὰ τὸ συγκρατήσουμε ἐκεῖ μὲ σύρμα. Σήμερα ὄμως ὁ ὄγκος ξαναγύρισε καὶ μεγαλωμένος ξεβγαίνει ἀπὸ τὸ δεξιὸ ρουθούνη, ἀπὸ τὸν καταπιῶνα, κι ἀπὸ τὸ σάρκινον οὐρανίσκο, ἀπὸ ἓνα τρύπημα πού ἔκανε κατὰ τὴ μέση του. Ὅστε ἀποφασίστηκε νὰ ξαναεγγειριστῇ, καὶ στὶς 27 Μαρτιοῦ ἔγινε μερικὴ διέχπριση τοῦ ἀπανωσαγονιοῦ ἀπὸ τὸν καθηγητῆ μας κ. Φωκᾶ· ἄμα ἔγινε ἡ κοψιά, βρέθηκε τὸ ἀπανωσάγονο ἔτσι τέλεια κολλημένο στὴν πρωτυτερινὴ θέσι του, σὰ νὰ μὴν εἶχε γίνει καθόλου διέχπριση· στὸ προχώρημα τῆς ἐγγείρισης κοφοχωρίστηκε τὸ δεξιὸ ἀπανωσάγονο καὶ ὁ οὐρανίσκος, καὶ ξεσκεπάστηκε ὁ ὄγκος πού ἔπικνε ὄλον τὸ δεξιὸ μυχτήρα καὶ τὸ φάρυγγα· ὁ πολυπόδας ἀφαιρέθηκε ἐντελῶς, ὅσο ἦταν δυνατὸ χωρὶς αἱμορραγία· ἔπειτα βράφηκε ὁ σάρκινος οὐρανίσκος, ἀφοῦ πρωτύτερα πωματίστηκε ἀπὸ

τὸ στόμα γιὰ τὴν αἰμόστασι. Τὰ χεῖλια τῆς κοψιάς στὸ δέρμα τοῦ προσώπου εἶχαν ἔνωσι μὲ πρῶτη ἐπιτυχία.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ. Πητακῶνει=πιέζει.

Χταπόδι=χταπόδι κυρίως λένε τοὺς κυρτοὺς πού κάνουν οἱ ἐπιπόλαιες φλέβες· αὐτὸς ἐδῶ κι ἄλλοι πού ἀκούσαμε λένε χταπόδι καὶ τὸν πολυπόδα.

Ἐνωσι μὲ πρῶτη ἐπιτυχία=ἔνωσι κατὰ πρῶτο σκοπό.

(Ἀπὸ τὴν κλινικὴ Φωκᾶ)

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

«Γιάννη Περγιαλίτη ΤΑ ΩΡΑΙΑ : Β' ΤΡΕΛΛΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ με πρόλογο τοῦ κ. Φιλία Λεμπέγκου». Ὁ Περγιαλίτης εἶναι φίλος μου, εἶναι καὶ συνεργάτης τοῦ «Νουμά», καὶ μάλιστα ἀπὸ τοὺς ἀρχαιότερους καὶ ταχτικώτερους, καὶ γι' αὐτὸ μοῦ ἀρέσουν καὶ τὰ τραγούδια του. Τὰ διαβάζω πάντα σὰ φιλικὰ κελαδήματα, κι ὅταν καταπιάστηκα καμιά φορὰ νὰ κρίνω κανένα του, τῶκρινά πάντα μὲ τὴν ψυχὴ μου καὶ ποτὲ τὸ νοῦ μου— τῶκρινά δηλ. πάντα σὰ φίλος καὶ ποτὲ σὰν κριτικὸς. Ἐτσι τῶπαθα τώρα καὶ μὲ τὸ καινούριο βιβλιαράκι του· λαχτάρησα μόλις τὸ εἶδα φρέσκο φρέσκο νὰ μὲ γλυκοχαιρετᾶει, τὸ χὰδεψα μὲ ἀγάπη, τὸ ρούφηξα μὲ ἠδονὴ καὶ τὸ μπιστευτήκα ὕστερα σ' ἀγαπημένα χεῖρια νὰ μοῦ τὸ φιλάνε σὰν ἀγάπης θυμητᾶρι.

Οἱ ἀναγῶστες τοῦ «Νουμά» τὴν ξέρουνε τὴν ποίησι τοῦ Περγιαλίτη. Τονε διαβάζουν ἐξή χρόνια τώρα ἀπανωτὰ κ' ἔχει σηματοπισμένη πιὰ ὁ καθένας τὴ γνώμη γιὰ τὸν ποιητῆ—οἱ ὄλοι, καὶ σ' αὐτὸ εἶμαι σίγουρος, θὰ τὸν ἀγαποῦνε. Ἐνα μοναχὰ θὰ τοὺς στενοχωρέσει κάπως, ὅπως μὲ στενοχώρεσε καὶ μένα. Τὸ ὅτι δηλ. ὁ Περγιαλίτης καὶ τώρα, καθὼς καὶ μὲ τὸν πρῶτο τόμο του, μᾶς βγήκε μὲ ξένους προλόγους. Δηλ. ὁ πρῶτος τόμος του βγήκε μὲ πρόλογο τοῦ κ. Παύλου Νιρβάνου κι ὁ δεύτερος τόμος του μὲ πρόλογο τοῦ κ. Λεμπέγκου. Γιατὶ αὐτὸ; Ποιὰ ἰδέα ἔχει ὁ κ. Νιρβάνου καὶ ποιὰ ἰδέα ἔχει ὁ κ. Λεμπέγκου γιὰ τὴν ποίησι, τὸ ξέρουμε. Ποιὰ ἰδέα ἔχει ὁ Περγιαλίτης γιὰ τὴν ποίησι του καὶ τὰ ποιήματά του, θέλουμε νὰ μάθουμε, κι αὐτὸ θὰ μᾶς τῶλεγε ἂν τὸν πρόλογο τὸν ἔγραφε ὁ ἴδιος κι ἂν ἔφινε τοὺς ἄλλους νὰ μιλήσουνε ὄλα θῶγαίνε τὸ βιβλίο. Ἐσχάσα ὄμως. Ὁ Περγιαλίτης εἶναι ποιητῆς, καὶ σὰν ποιητῆς, δὲν τὰ πολυπροσέχει τὰ τέ-

μα, δηλαδὴ ἀσυνέργεια. Ἄς σταθοῦμε λοιπὸν κ' εἰμὲς μιὰ στιγμὴ ὕστερ' ἀπὸ τὸ φανερὸ τὸ Σουλιώτικο δράμα, κι ἄς ρωτήξουμε ἐκεῖνο πού πρῶτο πρῶτο ἀπ' ὄλα ἔπρεπε νὰ μᾶς ξηγήσῃ ὁ ἱστορικὸς μας, κι ὄμως μῆτε λέξη δὲ μᾶς βάζει μέσα στὸ βιβλίο του γιὰ δαῦτο.

Τὰ τρία ἐκεῖνα χρόνια πού ἔσταζε στάλα στάλα τὸ αἷμα τοῦ μεγαλοῦ τοῦ «Ἑλληνικοῦ Κέντρου» καθὼς ὁ ἴδιος τὸνομάζει τὸ Σούλι, τί ἔκαμνε ἡ ἄλλη ἡ Κλεφτουριά ὄλοτρόγυρα; Πόσοι, καὶ ποιοὺς θελήσανε νὰ βοηθήσουνε τοὺς Σουλιώτες καὶ νὰ συμπράξουνε μαζί τους, πόσοι δὲ σκοτιστήκανε, παρὰ ἡ μείνανε στὰ λημέρια τους, ἡ ξεκινήσανε ἄλλοῦ γιὰ λογαριασμό τους, καὶ τέλος πόσοι προτιμήσανε νὰ πᾶνε μὲ τὸν ἴδιο τὸν Ἀλῆ, τὸν τύραννο καὶ τὸ δῆμιο ὄλης μας τῆς ἀσύμπραγης μαζας; Μυστήρια ὄλ' αὐτὰ γιὰ τὸν κοινὸν ἀναγνώστη. Ὁ ἄνθρωπος πού μᾶς ἔγραψε ἐλάκερη διατριβὴ γιὰ νὰ μᾶς πῆ τὸ τί θὰ εἶτανε τὸ ἔθνος ἂν ὁ Ἀλῆς ἔβγαίνε μεγάλος νοῦς κι ἂ βαφτιζότανε καὶ χριστιανός, δὲ συλλογίστηκε νὰ μᾶς γράψῃ ἐδῶ μῆτε μισὴ λέξη γιὰ δυστύχημα θλιβερώτερο κι ἀπὸ τὸ Σουλιώτικο δράμα, τὸ δυστύχημα τῆς αἰώνιας ἀσυνέργειας, πού μᾶς χαντάκωσε καὶ τότες, καθὼς πάν

τα. Ἐπειδὴ ἔτσι δευτερώθηκε καὶ ξαναδευτερώθηκε ἡ Ἑλληνικὴ ἱστορία ἀπὸ τὰ παλιὰ της. Ἐτσι τοῦ κατάντητε φυσικὸ τοῦ ρωμαϊκοῦ λαοῦ νὰ μοιράζεται καὶ κομματιαζεται ὀμπρός στοὺς μεγάλους τοὺς κίντουνους· τόσο φυσικὸ, πού τίποτις δὲν τῶχει νὰ σοῦ τὸ φέρῃ κι ἀπόδειξη τῆς καταγωγῆς του ἀπὸ τοὺς παλιούς, πού ἂν εἶναι δοξὰ τοῦ κόσμου ὁ μοναδικὸς τους πολιτισμός, ὄμως ὄσο γιὰ τὸ ἴδιο τὸ ἔθνος, ἡ ἀσύστατη κ' ἡ ἀπρονόητη ἀσυμπραγία τους ἔπρεπε νὰ μᾶς φέρῃ ντροπὴ καὶ ταπείνωσι, ἀφοῦ μᾶς ἔφερε πάντα τὴν σφοδρὰ καὶ τὸν ὄλεθρο.

Τάχα δὲ θὰ βρεθῇ στὸ τέλος τρόπος νὰ τὴ βγάλῃ ὁ λαὸς αὐτὸς ἀπὸ τὸ αἷμα του τέτοιαν πανούκλα; Ἴσως, ὄταν ὁ Σλαβισμὸς ριζωθῇ καὶ καστρωθῇ στὸ κατώφλι του, καὶ δὲν ὑπάρχει πιὰ ἀνάγκη, μὰ μῆτε δυναμὴ γιὰ νὰ πλώσῃ χεῖρι νὰ βοηθήτῃ τοὺς ἀδερφοὺς του, πού ψήνουνται αἰῶνες τώρα σὲ φούρνο σιγανῶ καὶ βεβαίου ἀφανισμοῦ.

§ 11

Ἄλῆς καὶ Κλεφτουριά.

Ὁ Ἀλῆς, μέθυσιμένος πάντα ἀπὸ τὴ μανία νὰ

συστήσῃ δικὴ του Μωαμεθανικὴ Αὐτοκρατορία, γύρισε τώρα τὴν προσοχὴ του στὴ Ρουμελιώτικη Κλεφτουριά! Πότε λοιπὸ μὲ τὴ βία πότε μὲ τὴν πονηριά τοὺς ὑπόταξε λίγους λίγους, καθὼς καὶ τοὺς ἀξίζει. Ἐχουμε ὄς τόσο κ' ἓνα δυὸ κινήματα, μικρὰ θὰ πῆτε καὶ κομματιαστά, κάμποσο ὄμως σημαντικά, μάλιστα ἐπειδὴ μᾶς δείχνουνε πὼς ἀρχίζει τέλος τὸ ἔθνος ἐδῶ κ' ἐκεῖ νὰ μισονοιῶθῃ πὼς μοναχὸ του θὰ κάμῃ ὄ,τι θὰ κάμῃ. Δίχως ἄλλο θὰ συντελέσανε σ' αὐτὸ τὸ μάθημα κ' οἱ Σουλιώτες, πού δείξανε τὸ πρῶτο δοξασιμένο παράδειγμα. Εἶναι ἀλήθεια πὼς στὰ Ἑλληνικά τὰ νερά εἶχαμε ξένους στόλους, τὸ Ρούσικο, μὲ τὸ νὰ κρατοῦσανε ἄκόμα οἱ Ρούσοι τὰ Ἐφτάνησα, καὶ τὸν Ἀγγλικὸ, πού συμμάχουσε τότες μὲ τοὺς Ρούσους ἐναντίον τοῦ Ναπολέοντα. Τὰ κινήματά μας ὄμως ἐκεῖνα, ὄσο κι ἂν εἶχανε πάντα πηγὴ τους τὴν ἐλπίδα τῆς ξένης βοήθειας, εἶτανε, τοῦλάχιστο στὴν ἀπανωσιά, πιὸ σὰν αὐτότελα κι ἀνεξάρτητα καὶ μὲ κάποια πολιτικὴ ὄργανισμένα, κι ἄς ἀποδειχτήκανε ἄκαρπα ἐξαιτίας τῆ χρονικῆ μας τὴν ἀσυνέργεια.

Εἶχε τότες ὁ Ἀλῆς μεγάλο του προστάτη καὶ στύλο τὸ Ναπολέοντα. Πολὺ φυσικὸ αὐτό. Τοῦ μῆνοῦσε λοιπὸν τοῦ Ἀλῆ, ὁ Μεσσίας ἐκεῖνος τοῦ Ρῆγα